GAZETA LWOWSKA.

We Srodę Nro. 86. 29. Maia 1816.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa d. 27. Maia. — Ze strony Ces. Król. appellacyynego Trybunału wydany iest następuiący okolnik:

Mocą naywyższego nadwornego pod dniem 29. Marca 1816 Nr. 1071. zapadłego, a przez naywyższą C. K. Instancyę Sprawiedliwości do tuteyszego C. K. appellacyynego Sądu pod dniem 10. Kwietnia tegoż roku Nr. 3947 nadesłanego Dekretu uchwalono iest, aby na przyszłość dyurny zwykłe Komornikom granicznym Galicyyskim podwóynie (in duplo) tak długo opłacane były, póki płatni Jego Ces. Król. Mości Officyaliści podwóyne dyety pobierać będą.

Które to naywyższe rozporządzenie wszystkim podległym sądowniczym Zwierzchnościom i komu o tem wiedzieć zależy do powszechney wiadomości ninieyszem oznaymuie się.

We Lwowie dnia 16. Kwietnia 1816.

Na utworzony w Wiedniu dla Ces. Austryackich Inwalidow nowy fundusz ofiarował Kancelista Magistratu Brodzkiego Jakób Kadyi 15 Zł.

Przy objęciu Krainy Tarnopolskiéy zwróciło Guberniium uwagę na wprowadzenie na powrót szkół, od roku 1810 całkiem zaginionych.

Początkiem stało się wprowadzenie szkół głównych w Tarnopolu i Zaleszczykach, w których piérwsze klassy iuż są otworzone, dalsze zaś klassy w następuiących dwóch latach otwarte zostaną.

Do zastąpienia kosztów tego tak pożycznego urządzenia przyłożyli się w Tarnopolu dobrowolnie:

	Zł.	Kr.
Państwo Tarnopolskie	400 Zł.	— Kr.
Mieszkańcy miasta Tarnopola za gorliwem staraniem prowizorycznego Burmistrza Kniaziołuckiego	773	11
Tarnopolski izraelicki obywatel Józef Perh	100	—
Razem	1273 Zł.	11 Kr.

Państwo Zaleszczyckie wzięło na siebie sporządzenie wszelkich sprzętów dla główney szkoły tamteyszéy. Wyznaczyło przy tem umieszczenie dla wszystkich trzech klass z pomieszkaniem iednego nauczyciela w dworskich budynkach, tudzież rocznych 50 fur drzewa, na trzy lata bezpłatnie.

Guberniium sądzi się obowiązanem, takowe dowody godney naśladowania gorliwości dla dobra powszechnego, do publiczney podać wiadomości.

Gazeta di Milano z dnia 9. t. m. zawiéra ogłoszenie od C. K. Rządu Medyolańskiego wydane, którém, na przedstawione ze strony C. K. Kommendy woyskowéy mocne podeyrzenie, że tak częste w korpusach włoskich zdarzaiące się dezercye przez niektórych mieszkańców ułatwiane i zbiegi ukrywani bywaią, kary na takowe występki xięgą ustaw karzących wyznaczone, przypominaią się.

Dnia 9. t. m. wydany został w Medyolanie przez Sąd doraźny wyrok śmierci na Fedelego Meani, Gaetana Kusnali i Giovanniego Villa za popełniony w temże mieście dnia 6go wieczorem w domu mieiskiego Giuseppa Rapazzini gwałtowny rabunek.

W nocy z 6. na 7. t. m. porodziła żona biednego iednego wieśniaka z Rona, w prowincyi Como, w przeciągu 12 godzin pięcioro żywych dzieci, trzech chłopców i dwie dziewcząt, wszyscy (dwoie było trochę mnieyszych niż reszta) mieli zupełnie dobry kształt, i Sakrament chrztu S. przyięli. Każde z tych dzieci żyło około godziny. Położnica, która iuż drugie pięcioro dzieci (rozumie się że nie na ieden raz) na świat wydała, przy zdrowiu się znayduie.

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

W numerze 15 Dziennika Wileńskiego, czytamy co następuie:

)(

Jan Hrabia Potocki, Członek wielu towarzystw uczonych, zakończył życie dnia 20go Listopada roku 1815 w maiętności swoiéy Serynowka, Gubernii Podolskiéy, powiatu Lityńskiego, o cztery mile od Berdyczowa, a o półtory od Janowa. Był to człowiek w kraiu naszym ieden z nayuczeńszych i naypracowitsyych. Jego opisy podróży odprawowanych po Europie, Azyi i Afryce, zawieraią wiele ciekawych wiadomości, a osobliwie podróż w niższéy Saxonii. W ogólności szczęśliwie pracował w obiaśnieniu wielu części historyi wieków średnich, a szczególniéy dzieiów Słowiańskich. Wszystkie dzieła wydawał w języku Francuzkim: część ich wymienia Pan Bentkowski w historyi literatury. Miał szacowną i doborną bibliiotekę. Można się domyslać, że wiele robot pożytecznych zostawił w rękopismach. Żył (iak donoszą) lat 58. Warto, ażeby tak znakomitego pisarza ogłoszoną była biiografiia.

Wincenty Hrabia Łohoyski Tyszkiewicz, niegdyś Referendarz Litewski i orderów polskich Kawaler, znayduiąc się w drodze, umarł dnia 12. teraźnieyszego miesiąca Marca, w maiętności Duboia nie daleko Pińska. On to pieniężnym zasiłkiem pomógł Panu Lindemu do pośpiechu wydania tomu szóstego Słownika Polskiego; ón dla gimnazyum Gubernii Grodzieńskiéy, w swoiém dziedzicznem miasteczku Swiczłoczy, w powiecie Wołkowyskim, dawszy tymczasowe w drewnianych budowach pomieszczenie, na wystawienie murowanego domu przeznaczył summę 200,000 złotych. Przeszłe woienne czasy nie dozwoliły wyprowadzenia tych murów, ale pieniądze, odłożone były w gotowiźnie, i zapewnione są testamentem i t. d.

Niemcy.

Dnia 7. Maia wieczorem przybył do Manheimu Jenerał wielkiego Xięstwa Badeńskiego de Stockhorn, maiący od Wielkiego Xiążęcia zlecenie przyięcia imieniem Jego Królewicowskiéy Mości C. K. Austryacki pułk Wielkiego Xiążęcia Badeńskiego temuż od Nayiaśnieyszego Cesarza podczas bytności w Wiédniu nadany. Wspomniony pułk ciągnie z Moguncyi, stanie 10go w Manheimie i wypocznie tam przez dzień następuiący. W wielkiéy sali rycerskiéy w zamku czyni się przygotowanie do uczty dla officerów na 200 osób.

Dziennik rządowy Wielkiego Xięstwa Badeńskiego z dnia 7. Maia zawiera następuiący edykt: „My Karol z Bożéy łaski Wielki Xiążę Badeński, Xiążę Zeryngski, Landgraf Nellenburgski, Hrabia Hanauski etc. etc.

Przywłaszczenia, których się część szlachty w okręgach Raichgauskim i Odenwaldskim, iako też część szlachty (Vogtsjunker) w byłem Elektorstwie Pfalckiem w trzech przedstawieniach z dnia 31. Marca, 14. i 15. Kwietnia r. b. dopuścili, powoduią Nas do następuiącego publicznego oświadczenia. Mocą dziennika rządowego Nro. 3. z dnia 2. Lutego r. b. powróciliśmy Naszym Magnatóm i Dziedzicóm prawa patronatu, wróciliśmy razem panów gruntowych do używanéy przed 26. Listop. da 1809 prerogatywy mieyscowego sądownictwa i daliśmy przez to dowody przychylnosci Naszéy. Zniżeniem o część czwartą wypisanych podatków Dziennikiem rządowym Nro. 20. z dnia 8. Listopada r. p. i przeznaczeniem kontrybucyi francuzkiéy na umorzenie kraiowéy pożyczki staraliśmy się przynieść ludowi Naszemu ulgę, iaką tylko pierwotne czasy przywróconego pokoiu uczynić dozwoliły. Dziennikiem rządowym z dnia 16. Marca r. b. Nro. 8. oświadczyliśmy wyraźną i stałą Naszą wolę wprowadzenia dla Stanów konstytucyi dobru i potrzebom kraiu odpowiadaiącéy, i wyznaczylismy dzień, w którym zgromadzenie Stanów rozpoczęte bydź miało. Sądzimy, że temi wszystkiemi krokami nowe do zaufania i wdzięczności wszystkich klass poddanych Naszych nabyliśmy prawa, i zapobiegliśmy wszelkim iednostronnym, niewczesnym i Konstytucyi przeciwnym domaganiom się. Większa część Magnatów, Szlachta Ortenauska, Brysgowska i Hegauska odpowiedziała oczekiwaniom, iakie założyliśmy w klassie do ugruntowania praw swoich na konstytucyynych zaszczytach przez wyższe cnoty obywatelskie, powołanéy. Powszechny stan obywatelstwa we wszystkich częściach Naszego Wielkiego Xięstwa, w ostatnim czasie, nie mniéy nowe zaufania w Naszych rozporządzeniach, nowe wierności i przywiązania złożył dowody, które także i pod uciskiem zeszłych uciążliwych czasów okazał. Tem barDziéy musiały intrygi towarzystwa uwiedzionéy Szlachty z Craichgau, Odenwaldu i Pfalcu równie iak i duch, iaki z ich przedstawień do nas kierowanych przemawia, słuszne w nas wzbudzić nieukontentowanie. Poważyli się w iednym podaniu z dnia 31. Marca na reskrypt Nasz z dnia 2. Lutego r. b. Dziennika rządowego Nro. 3. pod czczemi wyrażami submissyi, pierwiastkowym poięciom o podległości sprzeciwiaiące się wystawić zasady: „Że „nie są zdolnymi przywrócenie praw swoich „przez poiedyncze Panuiącego przyiąć deklaracye; że tylko takowy stosunek iako prawny „mogliby uważać, którzyby przez ich wolne

„zezwolenie był ugruntowany; że związek „Panuiącego z poddanymi w tenczas tylko iako „zabezpieczony mogłiby uważać, gdyby zawar- „ty z Jego Wysokością dobrowolny układ kra- „iowy, zobopólne prawa i obowiązki stanowił.“ Poprzestaliśmy iednak na oświecaiącym zwróceniu nierozsądnego przełożenia; sądziliśmy że tylko owych uczęstników, którzy u Nas szczególne obowiązki służby przyieli, ukarać należy, i spodziewaliśmy się, że reszta opamięta się przy spokoynym rozmyśle. Lecz oni w dniu 14 Kwietnia przywłaszczanie swoie daléy ieszcze posunęli, i odkryli zasłonę właściwego zamiaru swego, gdy z załączeniem na powrót zwróconego przełożenia oświadczyli: iż poiedyńczym osobóm należącym do Stanów wydali pełnomocnictwa, dla uzyskania dla ich Stanu trwałey, przyzwoitey i prawney exystencyi, tymczasem kiedy ich pełnomocnicy, w oczywistey z tém oświadczeniem sprzeczności działając, w przełożeniu swoim z dnia 15. uczynionym udawali: „iakoby iedynie wielką oyczyzny sprawę mieli przed oczami, i nic wyłącznego dla siebie nie życzyli.“ Luboć niektórzy z dawnych Rycerzów Rzeszy w Craichgau i Odenwaldzie zapoznali obowiązanie się swoie, oczekiwać spokoynie oznaczenia ich stosunków według owych zasad ogólnych, o które My z innemi wysokiemi niemieckiemi związku członkami ułożyliśmy się i ieszcze się układać będziemy, nie powinni byli przynaymniey tak dalece się zapominać, ażeby się Nam za współstanowiących, a ludowi za zastępców narzucali. Nie mogło im bydź niewiadomo, że każda zmiana w konstytucyi sposobem od ustanowioney władzy kraiowey rozporządzonym uskuteczniona bydź musi, że oni ani od Nas, ani w żadney prawney drodze od ludu, do iakiegobądź kroku umocowani nie byli, że rycerskie towarzystwa dawno są zniesione, i że my w związku ich do wspólnego celu, nic co innego iak prawom sprzeciwiaiące się towarzystwo uyrzeć musieliśmy; nie mogło z resztą uyśdź ich baczności, że szczególne prawa, których się dla stanu swego domagaią, mianowicie udarzenie w składkach na powszechne ciężary kraiowe, z interesem ludu wcale się nie zgadzaią, a zatém pozor powszechnego dobra bynaymniey nie służył do usprawiedliwienia przywłaszczeń onychże. Że się zaś dawnieysza szlachta (Vogtsjunker) Elektorstwa Pfalckiego, która równie innym Pfalckim poddanym rozkazom i zakazom Elektora Pfalckiego podlegała, a do których akt przymierza Wiedeńskiego wcale się nie ściąga, z owymi byłymi rycerzami Rzeszy złączyła, musiało Nas tém bardziey zostanowić, ile że ci zrównanie z dawnieyszą bezpośrednią szlachtą Rzeszy w tegoczesnéy Konstytucyi Wielkiego Xięstwa, szczególnieyszey tylko łascę Panuiącego są winni. — Chociaż więc powtórne bezprawie owych, którzy w Naszey służbie i w szczególnych obowiązkach nie zostaią, iedynie tylko niniéyszém publiczném ogłoszeniem ukarać nayłaskawiey skłaniamy się, upatruiemy iednak oraz w tym konieczność, w celu dalszego obłąkanych oświecenia i zapobieżenia podobnym zdarzeniom, niniéyszemi uroczyście oświadczyć: że prawa Dziedziców na zasadach Wiedeńskiego aktu przymierza urządzimy, równie iako też i bliższe oznaczenia, iakich takowe ieszcze potrzebuią, ze wszystkiemi wysokiemi związku członkami umówione zostaną; że w tey mierze w ogólności, ani z poiedyńczemi osobami, ani z deputowanymi Stanów wdać się nie możemy ani się wdamy; ze w szczególności od zasady równego podziału wszystkich kraiowych ciężarów na wszystkich poddanych bez różnicy stanu, nigdy nie odstąpimy, nigdy przywłaszczeń tę zasadę nadwerężyć mogących nie uznamy; że żadnemu Stanowi szczególnieyszego prawa do współdziałania w urządzeniu konstytucyi nadać nie myślimy, i że ponowione powtórzenia przywłaszczeń dopiero ogłoszonego rodzaiu naydotkliwiey karać będziemy. Spodziewamy się po wszystkich poddanych naszych każdego stanu, że pełni zaufania i w spokoyności rozwiązania owych zdarzeń wyglądać będą, od których stałe ustanowienie przyszłey kraiowey konstytucyi zawisło. Dołączamy do niniéyszey deklaracyi Naszey z odwołaniem się na reskrypt Nasz z dnia 2. Lutego r. b. ieszcze dalsze oświadczenie: że owym Magnatóm i dziedzicóm, którzy prawa prezentowania na wakuiące beneficie posiadaią, termin czterech tygodni do prezentowania wydziela się, po którego bezskutecznem upłynieniu prawo obsadzenia na ten raz utracą i wakuiące mieysca przez Nas obsadzonemi będą. Działo się w Karlsruhe dnia 7. Maia 1816. — Karol. — Baron de Hacke. — Z osobnego naywyższego rozkazu Jego Królewicowskiey Mości — Ring.“

Rozporządzeniem N. Króla Würtemberskiego zostały wszelkie przedmioty policyi kraiowey, które podług rozkazu z dnia 12. Lutego 1812, ustanowionemu natenczas osobnemu Ministeryum policyynemu powierzone były, z wyiątkiem zleconey teraz Gabinetowemu Ministeryum dyrekcyi policyyney w obóch miastach rezydencyonalnych Stuttgardzie i Ludwigsburgu, tudzież w miastach Kannstadzie i Ulmie z okręgiem czynności królew-

)(2

skiego departementu wewnętrznych interessów, a mianowicie z oddziałem wewnętrzney administracyi, znowu połączone.

Wiadomość z Kassel, d. 1. Maia. Podług reskryptu elektorsko - xiążęcego zostało tegoroczne posiedzenie Stanów, które się d. 10. Maia rozeyśdź miało, ukończonem; skutek ich czynności i wniosków nie iest ieszcze urzędowie oznaymionym, lecz zapewne wkrótce w druku się pokaże. Podręczni officerowie podali Stanom iak wiadomo, memoryał o podwyższenie żołdu, i prosili o ich wstawienie się za nimi. Stany przełożyły w prawdzie wyższey władzy tę prośbę, która iednak, ponieważ w tym przeciw woyskowey formalności uchybiono było, niepomyślne zyskała przyięcie. Jednakowoż Xiążę Elektor wielu officerom ekwipaże darował.

Senat wolnego sprzymierzonego miasta Hamburga przesłał C. Rossyyskiemu Jenerałowi Baronowi Tettenborn, medal wybity przez sprzymierzone miasta dla woysk swoich iako zaszczytny upominek wypraw woiennych w roku 1813 i 1814 z pismem następuiącey treści:

„Mam od Gubernatora mego zlecenie, przesłać Waszey Excellencyi medal przez miasta sprzymierzone dla swoich woysk przeznaczony, które w woienney wyprawie roku 1813 i 1814 za uwolnienie Kraiów Niemieckich walczyły.

Wasza Exc. możesz się za twórcę woysk tych uważać. Byłeś owym, który sprzymierzone woyska do broni zwołałeś, gdy uwolniły Hamburg i dawną mu wróciły Konstytucyę. Przymusiły go w prawdzie okoliczności do opuszczenia nas, lecz woyska nasze towarzyszyły Mu i nauczyły się od Niego walczyć i zwyciężać. Jest zatém obowiązkiem naszym, i nakazuie nam szacunek zasług Jego dla sprzymierzoney legii położonych, prosić Go o przyięcie honorowego medalu i o noszenie tegoż na owych czasów pamiątkę.

Mam przytém honor polecić miasto nasze Jego życzliwości, mnie zaś samego dalszey Jego łaskawey pamięci. Przyym Panie zaręczenie nieograniczonego upoważenia, z którym mam honor wyznać mnie

W Hamburgu dnia 30. Marca 1816.

Waszey Exc.
nayniższym sługą,
(Podpisano) Senator Bartels.

Francya.

P. Lainè Prezydent Izby Deputowanych mianowany iest Ministrem spraw wewnętrznych, Hrabia zaś Vaublanc Ministrem kraiowym i członkiem tayney Rady królewskiey.

Dla osłabionego stanu zdrowia Zachowawcy pieczęci Hrabi Barbe - Marbois, otrzymał iego mieysce Kanclerz Francyi, któremu oraz powierzono portefeuille ministeryum Sprawiedliwości.

Dnia 7. Maia wytoczony został proces kontumacyyny przeciw Jenerałowi Bertrandowi, którego imie w pierwszey liście wyiętych od amnestyi znayduie się, który iednak teraz na wyspie S. Heleny przebywa, przed drugim Sądem woiennym Jenerał Bertrand został uznany za winnego, iż podniósł oręż na Francyę i przyczynił się do obalenia prawego rządu, a zatém na śmierć skazany.

Pamiętnik religiiny zapewnia, że Jenerał Drouot, który w młodości swoiey miał skłonność do stanu duchownego, służbie kościoła poświęcić się postanowił, i do Seminariium wstąpić zamyśla.

Jenerał Cambronne, po zupełnym uwolnieniu swoiém, wyiechał dnia 6. t. m. do Nantes dla przepędzenia życia na łonie swoiey familii.

Podług ostatnich wiadomości z Neapolu miała Xiężna de Berry d. 6. albo 7. Maia wsiąśdź na okręt, mogła zatém do 10. Maia w Marsylii stanąć.

Doniesienie z Bordeaux: Pewna młoda aktorka nazwiskiem Luzanne okazywała w zeszłym roku podczas powrotu przywłaszczyciela nadzwyczayną radość, rozpustowała namiętnie z fiałkiem, który był iego znamieniem, gorszące okazuiąc mu uszanowanie. Oddaliła się potém do Paryża, lecz nie podobawszy się w stolicy, musiała nazad wrócić do Bordeaux, gdzie ią publiczność przy pierwszém wystąpieniu na scenę, następuiącym skarała sposobem: Skoro się ukazała, kazano iey ze wszech stron aby wołała: Niech żyie Król! — uczyniła to. Kazano iey potém wołać: „Niech żyie Madame! — uczyniła i to. W tém rzucona została trójkolorowa kokarda na teatr z rozkazem, ażeby ią natychmiast publicznie spaliła; spokoynie przyniesła świécę z za kulisy i spaliła kokardę, dopiero po tém małém ukaraniu, pozwoliła iey publiczność rozpoczęcie roli. — Mieszkańcy w Bordeaux zawsze celowali podobnemi scenami, i żadną miarą nie dopuszczaią, ażeby ci, którym za sprawianie im zabawki płacą, dopuszczali się publicznych nieprzyzwoitości.

Dziennik sporów z dnia 9. t. m. zawiera co następuie:

„Depesze z Grenoble donoszą o bezrozumnym zamachu przez niektórych rokoszanów przedsięwziętym, lecz przez energiią władz, odwagę i wierność żołnierzy i dzielnych gwardyi narodowych natychmiast utłumionym."

„Od kilku dni rozszerzały się w departamencie Iserskim wieści, które baczność władz wzbudzały. Dowiedziano się z pewnością, że rozpuszczeni żołnierze wieśniaków w Vizille i Lamure (gdzie też Bonaparte w przechodzie swoim naywięcey znalazł stronników) zbuntowali, i na Grenoble napaśdź zamyślali."

„Hersztowie tego zamachu mniemali, że woyska garnizonowe Grenoblu pod dowodztwem Jenerała Donadieu wyszły dla obsadzenia gościńca, którym się miał udać poczet Jey Królewicowskiey Mości Xiężny de Berry. Dnia 4. około godziny 10téy wieczorem pokazali się rokoszanie w liczbie 1000 do 1200 ludzi. Jenerał Donadieu wysłał z miasta kilka korpusów, które pod hasłem: Niech żyie Krol! odpędzili ich, gonili i 200 onychże w niewolą zabrali."

„To dla przelanéy krwi Francuzkiey godne pożałowania targnienie się, iest skutkiem poduszczenia niektórych nikczemników, którzy ślepą zgraię oszukali. Z wyznań niewolników oddanych do Sądu prewotalnego, dowiedziano się iuż o nazwisku ukrytych dwóch dowodzców tego przedsięwzięcia; ieden ma bydź nieiaki Gaillot Porucznik od artyleryi z połową żołdu, drugi zaś nieiaki Didier znany iuż z podobnych zdrożności."

„Zresztą wszystko iuż przeminęło, wszystko uspokoione, a surowość sprawiedliwości dokona iuż teraz sama tego, co orężem rozpoczętém bydź musiało. Jenerał Donadieu, Prefekt, Hrabia Montlivaut, i ieneralny Kommissarz Policyi okazali energiię, któréy dość wychwalić nie można."

„Król rozkazał oświadczyć władzom i żołnierzom swe ukontentowanie. Przy téy sposobności okazali mieszkańcy gorliwość swoię i dobrego ducha. Jedna kompaniia grenadyerów gwardyi narodowéy chciała dzielić sławę i niebezpieczeństwa boiu, i miała z liniiowemi woyskami uczestnictwo walki. Przy powrocie do miasta została mężna legiia Iserska powtarzanym odgłosem: Niech żyie Król! przyięta."

„Ostatnie depesze potwierdzaią, że nieszczęsny ten rokosz całkiem iest przytłumiony. Tymczasem wyszło ieszcze więcey legii departamentowych z iednym pułkiem iazdy wynoszącym 400 ludzi do owego Departamentu, nie dla przywrócenia tam spokoyności na chwilę tylko wzruszoney, lecz dla zapewnienia przykładnego ukarania winnych i osadzenia włości, w których się rokosz utworzył."

Hiszpaniia.

W iednym z Wiédnia datowanym artykule Gazety powszechnéy Nr. 118 umieszczono iest:

„Że przybyły nowo do Madrytu Ces. Austryacki Poseł Xiążę Kaunitz, iak mówią, w krótce powróci, i że wieść twierdzi, iż u Króla Ferdynanda VII. audyencyi nie otrzymał; gdyż dwór Hiszpański przeciw zaięciu Parmy przez Arcy-Xiężniczkę Maryą Ludwikę ciągle ma protestować. Wieść ta, na którą się artykuł ten odwołuie, iest (iak powszechna Gazeta z dnia 15. Maia w iednym wyiaśniaiącym artykule z Wiédnia pod dniem 4go t. m. sama donosi) wcale bezgruntowna. Xiążę Kaunitz bawi od cztérech miesięcy w Madrycie, miał iuż 30. Grudnia wstępne posłuchanie u Króla Hiszpańskiego, złożył nowy list wierzytelny iako Poseł, i od owego czasu miał iuż liczne Konferencye dyplomatyczne z Ministeriium hiszpańskiém. Domysł, że poselstwo iego nie będzie długo trwało, wzniecony przez dwie bynaymniey go nie usprawiedliwiaiące okoliczności. Raz, przez spóźniony wyiazd mianowanego do Wiednia hiszpańskiego Posła Xiążęcia de San Carlos, którego iednak spóźnienia nie polityczne zawady, lecz prywatne Ministra tego stosunki były przyczyną, tudzież przez wieść, że Xiążę Kaunitz miał się u Dworu swoiego dopraszać o kilkomiesięczne uwolnienie wtenczas, gdy naypilnieysze czynności iego w Madrycie ułatwionemi zostaną. Wieść, która chociażby się i potwierdziła, niemiałaby iednak żadnego związku z polityką obudwóch Dworów. Nadto wiadomą tu iest z wiary godnych źródeł, że trudności, które dotąd przychyleniu się Hiszpanii do układów kongressu Wiedeńskiego stały na zawadzie, są bliskiemi ułatwienia, i że sam dwór Hiszpański wyraźne do tego poczynił kroki, które wkrótce może rzecz te do celu doprowadzą.

Wielka Brytaniia.

Oto iest ów akt autentyczny tyczący się pilnowania Napoleona Bonapartego, o którym w rosprawach Parlamentówych tyle razy wspominano. Datowany iest z dnia 11. Kwietnia 1816. 1.) Nayiaśnieyszy Krol. W. Brytanii zw żaiąc, iż uwięzienie Napoleona Bonapartego uznane iest iako środek potrzebny do utrzymania spokoyności Europy i

powszechnego bezpieczeństwa, stanowi za przychyleniem się swoiego Parlamentu za prawidło tak dla siebie iak swoich dziedziców i następców, trzymania w więzieniu rzeczonego Napoleona Bonapartego pod dozorem takiey osoby, lub osób, w takiém mieyscu do posiadłości J. K. Mości należącém i w takiém ograniczeniu, iakie się J. K. Mości, lub Jego dziedzicóm i następcóm stosownie do okoliczności naylepszemi zdawać będą. 2.) Uchwala się, ażeby z Napoleonem Bonapartem obchodzić się iako z ieńcem woiennym, wyiąwszy, ieżeliby J. K. Mość, Jego dziedzice lub następcy, w iakim bądź czasie, lub iakichkolwiek okolicznościach inaczey ieszcze postanowili. — Stanowi się za prawo, iż pilnowanie onego, ma bydź powierzane Angielskim poddanym, lub takim osobom, które przysięgę wierności wykonały; toż same prawo upoważnia do odmiany mieysca według okoliczności i wyznaczenia innego pobytu dla Napoleona Bonapartego, iaki Król, Jego dziedzice lub następcy do pilnowania go za naylepszy osądzą; toż prawo ma służyć do nadania pełnomocnictwa osobom uprowadzenia go z obecnego lub przyszłego mieysca iego pobytu, i zaprowadzenia go na inne, i że wszystkie osoby od tych pełnomocników wezwane, upoważnione są do użycia wszelkich sposobów dla przytrzymania w więzieniu rzeczonego Napoleona Bonapartego, lub poymania go, gdyby się wymknął, tok, iak się ieńców woiennych chwyta. 3.) Uchwalono daley, iż gdyby ktokolwiek z poddanych J. K. Mości, Jego dziedziców lub następców, Napoleonowi Bonapartemu umknąć dozwolił, lub do ucieczki z iego obecnego lub przyszłego więzienia, tudzież do wyyścia za wytknięte dla niego granice na iakieykolwiek wyspie lub terrytoryum, na słowo honoru, lub też bez tey poręki naymniey się przyczynił, iako zdrayca Kraiu bez pardonu na śmierć skazanym zostanie. 4.) Niemniey też uchwalono, że ci którzyby Bonapartego w naymnieyszym sposobie wspierali, lub też, gdyby z mieysca swoiego więzienia uszedł, albo za przepisane mu granice przeszedł, za daniem słowa honoru lub bez niego, do dalszey ucieczki pomagali, za winnych uznanymi, i iako winowaycy ukaranymi zostaną. 5.) Uchwala się nakoniec, iż gdyby w przypadku uyścia Napoleona Bonapartego, ktorykowiek z poddanych J. K. Mości, do popierania ucieczki iego na morzu, lub w iakąkolwiek stronę, naymniey pomocnym się okazał, iako zdrayca Kraiu, bez miłosierdzia śmiercią ukaranym zostanie.

Statystyczna wiadomość.

W numerze 4tym historyczno-politycznego i statystycznego powszechnego donosiciela wychodzącego w Wiedniu, którego autorem iest Baron Lichtenstern, czytamy nowy wykaz kraiów i ludności Monarchii Austryackiey, tak iak takowe po ostatnim w dniu 14. Kwietnia 1816 z Bawaryą ukończonym układzie znayduią się.

I. Państwa Austryackie składaiące część związku niemieckiego zawieraią. 1. Xięstwo Niższey Austryi, a) kray po niżey Ens 364 5/10 mil kwadratowych z 1,048,000 mieszkańcami, b) kray po wyżey Enns z zaięciem Innviertlu, i na nowo znowu wcielonych części Hausruckviertlu 208 6/10 mil kwadratowych i 628,000 mieszkańców; 2. Xięstwo Styryi 399 mile kw. i 799.100 mieszk.; 3. Xięstwo Karyntyi 190 9/10 mil kw. i 278,000 mieszk.; 4. Xięstwo Karnioli z Idryą 190 8/10 mil kw. i 377,000 mieszk.; 5. Hrabstwo Tyrolskie z jurydyką Vils i Vorarlbergskiemi państwami (z wyiątkiem iurydyki Weiler) 514 mil kw. i 592,000 mieszk.; 6. Xięstwo Salburskie (bez obwodów Laufen, Teisendorf, Tittmaning i Waging) po części na lewym brzegu rzek Salçach i Saale położone, 162 8/10 mil kw. i 164,000 mieszkańców. II. Czeskie kraie obeymuią: 1. Królestwo Czeskie z obwodami Eger i Asch 951 4/10 mil kw. i 3,203,000 mieszk. 2. Margrabstwo Morawskie z austryacką częścią Xięstwa Slązkiego 551 9/10 mil kw. i 1,708,000 mieszkańców. III. Królestwo Galicyi z Bukowiną i na nowo wcielonym obwodem Tarnopolskim 1,514 mil kw. i 3,645.000 mieszkańców. IV. Królestwo Węgierskie z prowincyami i obwodami Królestw Slawonii i Kroacyi 4,112 m. kw. i 7,900,000 mieszkańcow. V. Wielkie Xięstwo Siedmiogrodzkie z zawartą w niém woyskową granicą 1,046 8/10 mil kw. i 1,660,000 mieszkańców. VI. Królestwo Dalmacyi z obwodami Raguzy i Kattaro 304 m. kw. i 315,000 mieszkańców. VII. Lombardyysko-Wenecyańskie Królestwo 830 4/10 mil kw. i 4,290,000 mieszkańców. VIII. Kraie Austryacko-Woyskowego ograniczenia: a) w Kroacyi: 1. Woyskowe Guberniium Karlsztadu i Warasdynu 231 mil kw. i 295,000 mieszk. 2. granica Banatu 47 3/10 m. k. i 95,000 mieszk.; b) w Slawonskiey granicy 135 1/10 m. kw. i 230,000 mieszk.; c) w Guberniium woyskowém Banatu węgierskiego 145 7/10 m. kw. i 171,000 mieszk.; d) w Granicy woyskowey Siedmiogrodzkiey, którey rozległość w kray Siedmiogrodzki wrachowana, wynosi 137,000 mieszkańcow. Razem 12,046 4/10 mil kwadratowych i 27,956,000 mieszkańców.